

Kraków: miasto bezcennych skarbów dziedzictwa

2021-12-03

Od 2006 roku miasto przeznaczyło już ponad 44 mln zł na dotacje obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie oraz prace budowlane w ponad 330 obiektach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. W ramach cyklu #krakowheritage przedstawiamy odnowione kamienice, obiekty sakralne kapliczki, elementy fortyfikacji, forty i inne ważne dla tożsamości naszego miasta zabytki.

Cykl prezentuje pracę zespołów ekspertów konserwacji, troskę właścicieli obiektów zabytkowych i wieloletnią determinację miasta, by autentyczny i reprezentatywny krajobraz kulturowy pielęgnować z należytą troską. **Zachęcamy krakowian do spacerowania szlakiem odnowionych obiektów i poznawania tajemnic architektury i konserwacji najpiękniejszych zabytków Krakowa z wszystkich epok.**

Kraków ocalał w wojennych zawieruchach i zachował unikatowe w skali światowej dziedzictwo: zabytki sztuki i architektury reprezentatywne dla wszystkich stylów, od romanizmu po modernizm. Zabytki Krakowa to wręcz podręcznikowe przykłady przenikania się i przemienności najważniejszych prądów stylów i porządków architektonicznych. Są wyjątkowe ze względu na rangę architektoniczną i artystyczną. Wznoszone były dzięki światłemu mecenatowi królów i obywateli, w tym władz samorządowych miasta, a także wielu generacji artystów, architektów i urbanistów.

Architektura Krakowa charakteryzuje się niezwykłą różnorodnością – każda epoka artystyczna pozostawiła swój trwały ślad w mieście. Oś średniowiecznego centrum wyznacza Droga Królewska, prowadząca od Bramy Floriańskiej z Barbakanem, poprzez ulice Floriańską, Grodzką i Kanoniczą, na górujące nad miastem wzgórze wawelskie z zamkiem królewskim i katedrą. Zabytki i bogactwo architektoniczne krajobrazu historycznego stanowią jeden z najcenniejszych zasobów Krakowa. To dla zabytków i unikatowej atmosfery miasta przybywają tu turyści z całego świata. Dla zabytków i unikalnej atmosfery historycznego miasta przyjeżdża – zgodnie z deklaracjami – blisko 50 proc. badanych odwiedzających Kraków.

Władze miasta Krakowa podjęły się dofinansowywania prac konserwatorskich, restauratorskich i prac budowlanych koniecznych dla zachowania zabytków jako jedno z pierwszych miast w Polsce. Jest także jednym z najważniejszych i wiodących w tej części Europy ośrodków edukacji profesjonalnej i konserwatorskiej w zakresie opieki nad zabytkami. Od 2006 roku z budżetu Krakowa udzielana jest dotacja celowa na prace konserwatorskie, restauratorskie i prace budowlane – do 2018 roku w zakresie zabytków wpisanych do rejestru, a od 2019 roku również dla obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Z budżetu miasta w latach 2006–2021 przeznaczono na ten cel ponad 44 mln złotych, przyznano 330 dotacji. Efekty tych inwestycji widać gołym okiem.

Dzięki dotacjom od zniszczenia ocalały poszczególne budynki, niejednokrotnie o ogromnej wartości historycznej i kulturowej. Wypiękniął też cały Kraków – miasto, które jako pierwsze w Europie znalazło się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, a dziś przewodzi Organizacji Miast Historycznych OWHC.

– Kraków, miasto królewskie i dawna stolica Polski, jest miejscem o długiej i bogatej historii oraz symbolem polskiej tożsamości. Stolica Małopolski należy do najlepiej utrzymanych

środkowoeuropejskich miast, charakteryzujących się historyczną zabudową. Liczbę obiektów zabytkowych w Krakowie szacuje się na blisko 7,5 tys. Troska o zachowanie cennych zasobów kultury od lat ma dla miasta priorytetowe znaczenie, stąd skala przyznanych dotacji – mówi Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa.

Głównym celem przyznawanych przez miasto dotacji jest wspieranie i uzupełnianie działań właścicieli budynków zapewniających właściwą opiekę nad wartościowymi obiektami zabytkowymi. Dodatkowo, dzięki Narodowemu Funduszowi Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, corocznie przekazywane są też dodatkowe fundusze z budżetu państwa, którymi dysponuje Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa. Wypracowane zasady współpracy Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Gminy Miejskiej Kraków i właścicieli zabytków, umożliwiają wspólne finansowanie realizowanych prac.

Dotychczas zrealizowane prace objęły remonty elewacji kamienic i kościołów, remonty dachów, konserwację i odtworzenie stolarki okiennej, remonty konserwatorskie drewnianych klatek schodowych, remonty zabezpieczających konstrukcję obiektów, remonty konserwatorskie murów ogrodzeniowych oraz gotyckich piwnic, a także konserwację obrazów, polichromii, ołtarzy.

– W liczbie przyznanych dotacji zawiera się wiele opowieści, niektórych fascynujących, ich bohaterami są różne krakowskie zabytki – historia, cechy architektoniczne, zakres renowacji, historia zmieniających się właścicieli, tajemnice wewnątrz. W cyklu #krakowheritage zwracamy uwagę mieszkańców na obiekty, które zostały odnowione przy udziale miasta i funduszy SKOZK. Jesteśmy dumni z efektów pracy doświadczonych konserwatorów, właścicieli obiektów inwestujących w swoją własność i wreszcie unikatowych wartości historycznego krajobrazu Krakowa, który jest źródłem naszej tożsamości i dumy, a jednocześnie ważnym obszarem rozwoju naszego miasta. Przybliżamy te, które przeszły najbardziej spektakularną metamorfozę, a także te, których historia kryje różne ciekawostki czy zaskakujące fakty. Pokazujemy, jak Kraków pięknieje dzięki wspólnej trosce o zabytki – do odkrywania pięknego Krakowa zaprasza Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury.

Zachęcamy do spacerów szlakiem krakowskich renowacji i poznawania lub okrywania na nowo najpiękniejszych obiektów, a także oznaczania ich hasztagiem #krakowheritage – wspólnie pokażmy, że jesteśmy dumni z efektów opieki nad zabytkami naszego miasta.

#krakowheritage #owhc